

Zápis z obhajoby dizertační práce

Student: Mgr. Alena Řičánková
Datum narození: 6. 5. 1979
ID studia: 11877433
Studijní program: Obecná teorie a dějiny umění a kultury
Studijní obor: Dějiny výtvarného umění
Název práce: **Stodola i chrám.**

Německé kostely v severních Čechách kolem roku 1900.

Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: ing. Petr Macek, PhD
Oponenti: PhDr. Taťána Petrasová, CSc.
prof. PhDr. Zdeněk Nešpor
Datum obhajoby: 18. 9. 2018
Místo obhajoby: FF UK, Celetná 20, Praha 1, místnost č. 414
Termín: řádný
Předseda komise: prof. PhDr. Roman Prahl, CSc.
Členové komise: doc. PhDr. Marie Klimešová, PhD
PhDr. Richard Biegel, PhD
prof. PhDr. Rostislav Švácha, CSc.

Začátek: 10:50

Prof. Prahl všechny uvítal.

10: 55 Školitel dr. Macek představil doktorandku a vyzdvíhl důraz na rodiště autorky i dlouhodobý zájem o problematiku.

11: 00 Doktorandka představila svou práci. Téma zasadila do historického kontextu, tendencí slohového vývoje i potřebami liturgie. Nepomíjí ani praktické aspekty výstavby kostelů, spojené s podporou příslušnými spolkami (saský spolek Gustava Adolfa, katolický spolek sv. Bonifáce). Katalog si všímá vybraných staveb v období 1880-1930. Moderní tvarosloví je typické především pro evangelické stavby, moderní je důraz na komunitu.

11: 10 Oponentka dr. Petrasová:

klady – původnost, archivní práce, zápory – nedostatečný popis, nedostatečné typologické členění, zmatečný výklad chrámové architektury, chybějící teoretický diskurz

Facit: Práce doporučena jen s výhradami

11:20: Oponent prof. Nešpor:

práce má příliš velký časový horizont i prostor lokální, který nekoresponduje se severočeským vymezením práce. Dizertace je tedy špatně vymezena a měla být zúžena. Při tak velkém vymezení je nejasný výběr staveb, řada jich chybí. Již jen stavby luteránské mají mnohem složitější vnitřní členění, neboť se nejedná o monolitní uskupení. Emil Edgar není jediným zdrojem, i u něj jsou však pominuty některé zásadní německojazyčné publikace. Analýza architektury je nedostatečná (příklad Lutherburg v Novém Městě p. Smrkem)

Facit: Práce nedoporučena k obhajobě

11: 35 Obhajoba doktorandky:

nejen akademická literatura, ale především tzv. Musterbuchy považuje AŘ za relevantní zdroj. Ke konci století se závazná doporučení pro jednotlivé denominace rozvolňují a přebírají široký stylový rejstřík od historických slohů k secesi. Dr. Petrasová namítá, že konkrétní prvky Zascheho kostela v Jablonci nad Nisou směřují spíše ke klasicismu. Alena Říčánková se hájí znalostí teoretické literatury a jmenuje Cornelia Gurlitta, Paula Möbia, Hermanna Mathesia, upozorňuje na význam drážďanské uměleckoprůmyslové výstavy r. 1906. Dle dr. Petrasové však chybí spojení s konkrétními stavbami, formulování hypotéz, které by bylo možno na konkrétním materiálu ověřovat.

Sakrální stavba je z principu tradiční, proto je zajímavý důraz na komunitu – avšak dle prof. Nešpora právě tento svár není dostatečně zohledněn. Rozrůzněnost uvnitř denominací je dle autorky méně významná než finanční zázemí té které stavební komunity a podpora adolfského spolku.

Prof. Nešpor postrádá důraz na náboženské pozadí, které by vedlo k formulování ověřitelných hypotéz.

11: 55 Diskuze:

Prof. Švácha oceňuje Gurlittův obrat „stodola a chrám“. Upozorňuje, že jej lze najít např. již v Paprockého zrcadle, přičemž „stodoly“, jak tento katolík označuje stavby jinověrců, slouží mu jednoznačně jako pejorativní označení. Na to navazuje prof. Nešpor, že právě období stodol se snažily evangelické církve kolem roku 1900 překonat a „stodoly“ nevznikaly tolik na německojazyčném území jako spíše v českém vnitrozemí (Krabčice).

Dr. Macek se tázá, jak je možné, že ambiciózní Liberec měl takovou provinční sakrální architekturu. Doktorandka souhlasí, že liberecký architektonický výraz je lokální a tradiční. Spatřuje v tom určitý paradox.

12:05: Zapisovatel a doktorandka opouští místnost pro hlasování. Po ukončení procesu jsou pozváni dovnitř a předseda komise seznamuje studenta a přítomné s výsledkem obhajoby: komise hlasovala pomocí hlasovacích lístků, počet členů komise 4 – přítomno členů komise 4 – kladných hlasů 2, záporných hlasů 2. V případně nerzhodného výsledku hlasování je dle interních předpisů fakulty rozhodnuto ve prospěch studenta. Práce je tedy obhájena. Obhajoba disertační práce byla klasifikována: prospěla.

Konec: ca. 12:20

jméno a podpis předsedy komise
prof. PhDr. Roman Prahl, CSc.

zapisovatel: Mgr. Tomáš Gaudek, PhD

jméno a podpis dalšího člena komise
doc. PhDr. Marie Klemešová, PhD
